מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגים הקשורים לראש השנה: תקיעה, תרועה, שברים, סימנים ותשליך
- להבחין בין מרכיבי מורשת מוחשיים לבלתי מוחשיים בחג
- לסדר נכון את מהלך היום בראש השנה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – א' וב' בתשרי
2. ג – תקיעה
3. ג – תרועה
4. א – תשליך
5. א – מאכלים עם איחול טוב

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך נקבע בלוח העברי.
2. לא נכון – תקיעה היא צליל אחד ארוך וישר.
3. נכון – כך פותחים כל ברכה על סימן בשולחן החג.
4. לא נכון – תשליך נערך ליד מים, בדרך כלל אחר הצהריים.

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. תשרי
2. תקיעה
3. תשליך
4. יהי רצון

חלק ד' – התאמה

- 1 – ג (צליל שופר ארוך וישר)
- 2 – ה (רצף צלילים קצרים מאוד)
- 3 – א (שלושה צלילים קצרים יותר)
- 4 – ו (מאכלים עם איחול טוב)
- 5 – ד (מנהג ליד מים)
- 6 – ב (מילות פתיחה לאיחול)

חלק ה' – סדרו את מהלך היום בראש השנה

1. בבוקר שומעים תקיעת שופר בבית הכנסת
2. מכינים את שולחן החג
3. מקדשים ואוכלים את הסימנים עם 'יהי רצון'
4. מאחלים זה לזה שנה טובה
5. אחר הצהריים הולכים לתשליך ליד מים

חלק ו' – חושבים לעומק

1. תקיעה היא צליל אחד ארוך וישר, ותרועה היא רצף צלילים קצרים מאוד.
2. קול השופר עצמו מוחשי כי שומעים אותו, אבל הרעיון שהוא מסמל (התחלה חדשה) הוא בלתי מוחשי.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תקיעה-צליל ארוך, תרועה-צלילים קצרים
- מנהג ליד מים בראש השנה
- מוחשי: קול השופר/מאכלים; בלתי מוחשי: הרעיון של התחלה חדשה

טיפים להפעלה:

- אפשר להשמיע בכיתה דוגמת צליל שופר כדי להמחיש תקיעה ותרועה.
- כדאי לעודד תלמידים להביא דוגמה אישית לסימן מהבית שלהם.
- בחלק המיון מוחשי/בלתי מוחשי, אפשר לדון בכיתה למה קשה לפעמים להחליט.

דף תרגול: ראש השנה – מורשת חיה בשולחן ובקול

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בראש השנה יש מנהגים ישנים שממשיכים גם היום. יש קול שופר, יש אוכל מיוחד ויש גם מילים של ברכה. נלמד את המילים האלה.

📖 מילון קטן:

תקיעה	צליל שופר אחד, ארוך וישר
תרועה	רצף צלילים קצרים מאוד של השופר
שברים	שלושה צלילים קצרים של השופר
סימנים	מאכלים שאוכלים בליל החג עם איחול טוב
תשליך	מנהג הליכה ליד מים בראש השנה
יהי רצון	מילות הפתיחה לברכה על כל סימן
מוחשי	דבר שאפשר לראות, לשמוע או לגעת בו
בלתי מוחשי	רעיון או מנהג שאי אפשר לגעת בו

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מתי חל ראש השנה?

א) א' וב' בתשרי ב) א' בניסן ג) י' בתשרי ד) ט"ו בשבט

2. איך קוראים לצליל הארוך של השופר?

א) תרועה ב) שברים ג) תקיעה ד) תשליך

3. איך קוראים לצלילים הקצרים מאוד?

א) תקיעה ב) שברים ג) תרועה ד) יהי רצון

4. איך קוראים למנהג ליד המים?

א) תשליך ב) תקיעה ג) סימנים ד) יהי רצון

5. מה זה סימנים בשולחן החג?

א) מאכלים עם איחול טוב ב) בגדים חדשים ג) נרות חג ד) ספרי תורה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ראש השנה חל בא' וב' בתשרי.	☐	☐
2	תקיעה היא צליל קצר מאוד וחוזר.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	יהי רצון הן מילות הפתיחה לברכה על הסימנים.	☐	☐
4	תשליך הוא מנהג שנערך בבית הכנסת בבוקר.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. ראש השנה חל בא' וב' ב _____ .

2. הצליל הארוך והישר של השופר נקרא _____ .

3. המנהג שבו הולכים ליד מים בראש השנה נקרא _____ .

4. מילות הפתיחה לברכה על כל סימן הן ' _____ מלפניך'.

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. תקיעה	___	**א.** שלושה צלילים קצרים יותר
2. תרועה	___	**ב.** מילות פתיחה לאיחול
3. שברים	___	**ג.** צליל שופר ארוך וישר
4. סימנים	___	**ד.** מנהג ליד מים
5. תשליך	___	**ה.** רצף צלילים קצרים מאוד
6. יהי רצון	___	**ו.** מאכלים עם איחול טוב

5 חלק ה' – סדרו את מהלך היום בראש השנה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	אחר הצהריים הולכים לתשליך ליד מים
☐	מקדשים ואוכלים את הסימנים עם 'יהי רצון'
☐	בבוקר שומעים תקיעת שופר בבית הכנסת
☐	מכינים את שולחן החג
☐	מאחלים זה לזה שנה טובה

6 חלק ו' – חושבים לעומק

ענו בקצרה.

1. מה ההבדל בין תקיעה לתרועה?

2. האם קול השופר מוחשי או בלתי מוחשי? נמקו בקצרה.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין תקיעה לתרועה?

מהו מנהג התשליך?

תנו דוגמה אחת למרכיב מוחשי ואחד בלתי מוחשי בראש השנה.

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀